

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-18/22-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Gordane Marušić-Babić, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Ljiljane Karlovčan-Đurović i Blanše Turić, članova vijeća, te više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po zahtjevu Upravnog suda u Rijeci, R., na sjednici vijeća održanoj 26. rujna 2022.

p r e s u d i o j e

Ukida se Odluka o uvjetima za ostvarivanje prava na materijalnu pomoć za novorođeno dijete, Općine Matulji ("Službene novine Primorsko-goranske županije", broj: 11/14.).

Obrazloženje

1. Upravni sud u Rijeci je sukladno članku 83. stavku 2. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21. – dalje: ZUS) podnio zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o uvjetima za ostvarivanje prava na materijalnu pomoć za novorođeno dijete ("Službene novine Primorsko-goranske županije", broj: 11/14.), koju je donio Općinski načelnik Općine Matulji na sjednici kolegija održanoj 29. travnja 2014.
2. Pozivajući se na odredbe Statuta Općine Matulji ("Službene novine Primorsko-goranske županije", broj: 26/09., 38/09. i 8/13. – dalje: Statut) i odredbe Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", broj: 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 19/13.-pročišćeni tekst i 144/12. – dalje: ZoLP(R)S), podnositelj u zahtjevu u bitnome navodi da iz odredaba članka 51. Statuta Općine Matulji te članka 35. točke 2., članka 39., članka 42. stavka 1., članka 44., članka 48. stavka 1. i članka 73. stavka 1. ZoLP(R)S-a proizlazi da je osporavanu Odluku donijelo nenadležno tijelo jedinice lokalne samouprave, što ju čini nezakonitom. Predlaže da ovaj Sud na temelju članka 86. stavka 3. ZUS-a Odluku ukine.
3. Donositelj akta u svom očitovanju priznaje osnovanost zahtjeva podnositelja i ne protivi se ukidanju osporavane Odluke.
4. Zahtjev je osnovan.

5. Oспоравану Odluku donio je опćински начелник Опćине Matulji на сједници колегија одржаној 29. травња 2014., на темелју чланка 51. Statuta Опćине Matulji ("Službene novine Primorsko-goranske županije", број: 26/09., 38/09. и 8/13.).

6. Према чланку 18. ZoLP(R)S-a опćина, град и жупанија самосталне су у одлучивању у пословима из свога самоуправног дјелокурга у складу с Уставом Републике Хрватске и овим Законом. Чланком 19. ZoLP(R)S-a прописано је да опćине и градови у свом самоуправном дјелокургу обављају послове локалног значаја којима се непосредно остварују потребе грађана, а који нису Уставом или законом додijелени државним тијелима, те се, између осталог, односе на бригу о дјечи и социјалну скарб. На исти начин уређено је и обављање послова у самоуправном дјелокургу Опćине М. одредбом чланка 16. Statuta.

7. Према чланку 27. ZoLP(R)S-a представничка тијела грађана и тијела локалне, односно подручне (регионалне) самоуправе која, између осталог, доносе акте у оквиру дјелокурга јединице локалне, односно подручне (регионалне) самоуправе су опćинско вijeće, градско вijeće и жупанијска скупштина, а одредбом чланка 35. тoчке 2. истог Закона прописано је да представничко тијело доноси одлуке и друге опће акте којима уређују питања из самоуправног дјелокурга јединица локалне, односно подручне (регионалне) самоуправе. Одредбом чланка 73. ставка 1. ZoLP(R)S-a прописано је да представничко тијело опćине, града и жупаније у свом самоуправном дјелокургу доноси одлуке и друге опће акте у складу са својим статутом.

8. Сукладно чланку 39. ставку 1. и чланку 42. ставку 3. ZoLP(R)S-a опćински начелник је извршно тијело јединице локалне самоуправе, који заступа опćину и обавља послове утврђене статутом опćине у складу са законом. Према чланку 48. ставку 1. ZoLP(R)S-a опćински начелник, између осталог, припрема приједлоге опћих аката и извршава или осигурава извршавање опћих аката представничког тијела.

9. Послови које Опćински начелник Опćине Matulji обавља, као носитељ извршне власти одређени су у чланку 43. Statuta, те је између осталог прописано да утврђује и подноси приједлоге опћих аката које доноси Опćинско вijeće, доноси опће и појединачне акте када је за то овлаштен прописима и извршава и осигурава извршавање опћих аката Опćинског вijeća, те обавља и друге послове предвиђене овим Статутом и другим прописима. Послови на које је Опćински начелник овлаштен у обављању послова из самоуправног дјелокурга Опćине прописани су чланком 46. Statuta (право обуставити од примјене опћи акт Опćинског вijeća и акт мјесног одбора).

10. Према чланку 51. Statuta Опćински начелник може посебном одлуком уредити начин обављања извршне власти и одлучивања (ставак 1.). Опćински начелник може оснивати стална и повремена радна тијела ради проучавања и разматрања питања из дјелокурга начелника и припреме приједлога одлука и других аката (ставак 2.). Састав, број чланова, дјелокуп и начин рада радних тијела утврђује Опćински начелник посебном одлуком (ставак 3.).

11. Из напријед цитираних прописа произлази да опćински начелник опће акте у самоуправном дјелокургу доноси само када таква овласт произлази из посебног прописа. У конкретном случају Опćински начелник није једним прописом, односно посебним законом којим се уређује предметно правно подручје, није овлаштен на доношење предметне Odluke. Такво овлашћење Опćинског начелника не произлази није из цитираних одредаба чланка 51. Statuta, на коју се у уводу позива, те иста не представља ваљану правну основу за доношење оспораване Odluke.

12. Стога подносилац основано наводи да је оспоравану Odluku донијело ненадлежно тијело јединице локалне самоуправе, с тиме да иста с обзиром да има обилежја

eksternog akta općenormativnog karaktera, odnosno apstraktni i generalni pravni učinak, može biti predmetom ocjene zakonitosti u smislu odredaba ZUS-a.

13. Slijedom navedenog, osporavana Odluka nije zakonita, te je temeljem odredbe članka 86. stavka 3. ZUS-a odlučeno kao u izreci.

14. Ova odluka će se, sukladno odredbi članka 86. stavka 4. ZUS-a, objaviti u "Narodnim novinama".

U Zagrebu, 26. rujna 2022.

Predsjednica vijeća
Gordana Marušić-Babić